

Gjensidige
Nordmøre og Romsdal

DELÅRSRAPPORT
30. september 2014

Regnskapstall

Nøkkeltall

Tall i tusen kr.	30.09.14	30.09.13	30.09.12	30.09.11	30.09.10
Bestandspremie ekskl. natur	270.239	258.240	245.613	240.342	236.246
Forfalt premie brutto, alle bransjer	213.035	205.981	198.158	192.013	187.831
Forfalt premie brutto, brann/natur	36.816	35.322	38.165	39.246	40.420
Premieinntekter for egen regning	27.757	27.974	32.032	36.243	35.137
Erstatningskostnader for egen regning	-9.509	-7.822	-12.784	-22.434	-22.837
Netto driftskostnader	-4.592	-6.096	-5.747	-7.060	-7.545
Underwriting, resultat skadeforsikring	13.656	14.056	13.501	6.749	4.755
Netto finansinntekter	29.957	35.553	29.945	-50.321	24.246
Resultat før skatt	42.064	49.326	36.528	-43.449	28.067
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	445.133	405.844	375.335	390.081	375.677
Forvaltningskapital	459.971	420.556	374.513	361.669	387.786
Gjennomsnittlig egenkapital	354.169	330.296	284.119	301.799	282.104
Egenkapital	370.966	351.178	299.231	278.506	290.838
*Solvensmarginkapital/Solvenskapital	291.357	291.357	281.810	286.885	298.504
Tall i %					
Endring i bestandspremie siste 12 mnd	4,6	5,1	2,2	2,1	6,1
Skadeprosent for egen regning	34,3	28,0	39,9	61,9	65,0
Kostnadsandel for egen regning	16,5	21,8	17,9	19,5	21,5
Combined Ratio	50,8	49,8	57,9	81,4	86,5
Avkastning på egenkapitalen	11,9	14,9	12,9	-14,4	9,9
Finansavkastning, verdjustert	6,7	8,8	8,0	-12,9	6,5
Resultatgraden for egen regning	151,5	176,3	114,0	-119,9	79,9
*Solvensmargin	1438,1	1438,1	702,2	598,2	606,5
Kapitaldekning	65,33	60,31	61,17	-	-

Forklaringer

Netto driftskostnader
Skadeprosent for egen regning
Kostnadsandel for egen regning
Combined Ratio
Underwritingresultat forsikring

Forsikringsrelaterte dr.kostnader+ andre dr.kostnader - provisjonsinntekter
Erstatningskostnader for egen regning i prosent av premieinntekter for egen regning
Netto driftskostnader i prosent av premieinntekter for egen regning
Sum av skadeprosent og kostnadsandel.
Premieinntekter minus erstatnings- og driftskostnader

Avkastning på egenkapitalen
Finansavkastning
Resultatgrad for egen regning

Resultat før skattekostnad i prosent av gjennomsnittlig egenkapital
Netto finansinntekter i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital
Driftsresultatet i prosent av opptjent premie for egen regning

*Solvenskapital
*Solvensmarginkapital
*Solvensmargin
Kapitaldekning

T.o.m. 2011: metode ihht norsk bransjenorm: EK pluss sikkerhetsavsetninger.
Fra 2012: ny metode ihht Finanstilsynets regler. Tall oppgitt pr 31.12. året før
Fra 2012: ny metode ihht Finanstilsynets regler. Tall oppgitt pr 31.12. året før
Fra 2012: Netto ansvarlig kapital målt mot risikovektet beregningsgrunnlag. Lovbestemt minstekrav på 8 %.

RESULTATREGNSKAP OG BALANSE

Resultatregnskap					
Gj. Nordmøre og Romsdal					
TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING					
	3. kv. 2014	3. kv. 2013	1.1.-30.9.2014	1.1.-30.9.2013	1.1.-31.12.2013
Premieinntekter					
Forfalt bruttopremie	10 834 521	10 688 979	36 815 533	35 322 277	46 130 423
Avgitt gjenforsikringspremie	0	0	-9 820 150	-9 678 842	-9 625 949
Endring i avsetning for ikke opptjent bruttopremie	1 124 066	770 006	-1 710 177	-104 954	727 829
Endring i gjenforsikringsandel av ikke opptj bruttopremie	-2 472 284	-2 436 060	2 472 283	2 436 059	
Sum premieinntekt for egen regning	9 486 303	9 022 925	27 757 489	27 974 540	37 232 303
Allokert investeringsavkastning - fra ikke-teknisk regnskap	184 011	169 553	598 898	437 670	639 044
Andre forsikringsrelaterte inntekter	5 404 329	5 262 168	18 088 466	17 410 698	22 563 538
Erstatningskostnader					
Betalte erstatninger					
Brutto	-3 765 407	-2 489 873	-10 282 411	-9 668 640	-13 820 968
Gjenforsikringsandel av betalte bruttoerstatninger	-10 049	720 132	203 841	918 301	1 594 871
Endring i erstatningsavsetning					
Brutto	537 823	809 340	777 444	938 931	-6 093 197
Endring i gjenforsikringsandel av bruttoserstatn avsetninger	10 049	-720 132	-197 617	-11 039	-888 793
Sum erstatningskostnader for egen regning	-3 227 584	-1 680 533	-9 508 744	-7 822 447	-19 208 087
Premierabatter og andre gevinstlavtaler					
Forsikringsrelaterte driftskostnader					
Salgskostnader	-3 059	-1 970	-11 576	-14 588	-7 968 397
Forsikringsrelaterte adm. kostnader inkl. provisjon mottatt gjenforsikring	-2 037 322	-1 993 877	-6 188 219	-6 167 881	-180 198
Mottatte provisjoner for avgitt gjenforsikring					
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	-2 040 381	-1 995 847	-6 199 795	-6 182 469	-8 148 595
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	-5 292 750	-5 707 172	-16 479 858	-17 323 759	-22 606 999
Resultat av teknisk regnskap før endringer i sikkerhetsavsetninger	4 513 928	5 071 093	14 256 256	14 494 232	10 471 204
Endring i sikkerhetsavsetninger mv.					
Endring i sikkerhetsavsetning	-531 000	0	-1 593 000	-353 160	-2 006 020
Sum endring i sikkerhetsavsetninger mv.	-531 000	0	-1 593 000	-353 160	-2 006 020
Resultat av teknisk regnskap for skadeforsikring	3 982 928	5 071 093	12 663 256	14 141 072	8 465 184
IKKE-TEKNISK REGNSKAP FOR SKADEFORSIKRING					
Netto Inntekter fra Investeringer					
Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper					
Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2 713 558	2 564 722	16 104 657	12 227 817	16 516 702
Netto driftsinntekt fra eiendom	73 916	75 510	221 748	226 529	299 367
Verdiendringer på investeringer	-12 155 590	13 196 426	953 503	20 563 413	23 238 293
Realisert gevinst og tap på investeringer	7 415 712	-1 133 119	14 342 453	4 001 885	9 705 622
Administrasjonskostnader knyttet til investeringer, herunder rentekostnader	-465 925	-417 304	-1 665 660	-1 466 794	-2 865 536
Sum netto Inntekter fra Investeringer	-2 418 330	14 286 234	29 956 701	35 552 851	46 894 448
Allokert investeringsavkastning - til teknisk regnskap	-184 011	-169 553	-598 898	-437 670	-639 044
Andre inntekter	11 847	28 079	43 257	70 347	46 035
Andre kostnader					
Resultat av ikke-teknisk regnskap	-2 590 494	14 144 760	29 401 260	35 185 528	46 301 438
Periodens resultat før skattekostnad	1 392 435	19 215 854	42 064 516	49 326 600	54 766 623
Skattekostnad	-1 585 236	-3 024 625	-8 470 557	-7 562 799	-7 962 168
Resultat før andre resultatkomponenter	-192 801	16 191 229	33 593 959	41 763 801	46 804 455
Andre resultatkomponenter					
Poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet					
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/eiendel	-	-	-	-	-2 705 056
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet	-	-	-	-	730 366
Sum poster som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet	-	-	-	-	-1 974 690
TOTALRESULTAT	-192 801	16 191 229	33 593 959	41 763 801	44 829 765
Disponering					
Endring naturskadefond	-765 130	769 216	-1 620 488	793 769	4 104 117
Endring garantiordning	-	-	-	-	60 661
Øvrig disponering	-	-	-	-	-21 764 383
Til - /fra egenkapital	957 931	-16 960 445	-31 973 471	-42 557 570	-27 230 160
Sum disponering	192 801	-16 191 229	-33 593 959	-41 763 801	-44 829 765

Balanse

Gj. Nordmøre og Romsdal

	30.9.2014	30.9.2013	31.12.2013
EIENDELER			
Eierbenyttet eiendom	3.405.967	3.477.631	3.506.719
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Utlån/ansvarlige lån	18.724.851	18.308.260	18.402.857
Aksjer og andeler	184.123.761	185.029.733	191.113.507
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	204.172.887	177.119.256	189.293.955
Utlån og fordringer	31.298.493	15.536.073	10.786.353
Sum investeringer	441.725.958	399.470.954	413.103.389
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske bruttoavsetn i skadefors.			
Gj.f. andel-ikke opptj. brto.premie	2.472.283	2.436.059	
Gj.f. andel-brto. erstatn. Avsetning	479.090	1.554.461	676.707
Sum gj.f. andel avforsikringstekniske bruttoavsetninger	2.951.373	3.990.520	676.707
Fordringer			
Andre fordringer	-267.864	5.095.720	4.094.345
Sum fordringer	-267.864	5.095.720	4.094.345
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr	2.493.234	2.342.833	2.213.476
Kasse, bank	4.918.919	2.857.782	4.291.721
Pensjonsmidler	7.979.671	6.692.588	5.557.957
Andre eiendeler			
Sum andre eiendeler	15.391.824	11.893.203	12.063.155
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	169.482	105.960	357.319
SUM EIENDELER	459.970.773	420.556.356	430.294.915
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
Opptjent egenkapital			
Avsetning til naturskadefond	50.514.344	52.204.204	48.893.856
Avsetning til garantiordningen	2.233.857	2.294.518	2.233.857
Annen opptjent egenkapital	279.352.744	264.814.019	247.379.272
Andre fond	38.864.836	31.864.836	38.864.836
Sum opptjent egenkapital	370.965.781	351.177.577	337.371.821
Sum egenkapital	370.965.781	351.177.577	337.371.821
Evigvarende ansvarlig lånekapital			
Forsikringsforpliktelser brutto			
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	23.176.291	22.298.897	21.466.114
Brutto erstatningsavsetning	13.771.567	7.516.883	14.549.010
Sikkerhetsavsetning	16.679.000	13.433.140	15.086.000
Sum forsikringsforpliktelser brutto	53.626.858	43.248.920	51.101.124
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	2.421.714	-20.644	-
Forpliktelser ved skatt			
Forpliktelser ved periodeskatt	10.775.780	5.273.145	6.653.079
Forpliktelser ved utsatt skatt	2.946.587	3.014.711	2.946.587
Sum avsetninger for forpliktelser	16.144.081	8.267.212	9.599.666
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	17.706.093	16.307.175	30.500.399
Sum forpliktelser	17.706.093	16.307.175	30.500.399
Andre påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	1.527.961	1.555.473	1.721.904
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	459.970.773	420.556.356	430.294.915

Kontantstrøm

Kontantstrømanalyse

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	30.09.2014	30.09.2013	2013
Innbetalte premier direkte forsikring	36.815.533	35.322.277	46.130.423
Utbetalte gjenforsikringspremier	-9.820.150	-9.678.842	-9.625.949
Utbetalte erstatninger og forsikringsytelser dir.forsikring	-10.292.411	-9.668.640	-13.820.968
Innbetalte gjenforsikringsoppgjør for erstatninger og forsikringsytelser	203.841	918.301	1.594.871
Avvikling av reassuranseringen			
Betalte driftskostnader	-13.382.310	-15.510.342	-12.046.745
Netto finansinntekter	15.132.660	11.390.119	14.548.611
Betalte skatter	-4.347.856	-6.276.215	-4.766.054
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	14.309.307	6.496.658	22.014.190
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Netto kontantstrøm lån til kunder mv.	-5.009.000	-8.000.000	-8.000.000
Netto kontantstrøm av aksjer og andeler i andre selskaper	17.100.895	13.397.639	15.458.093
Netto kontantstrøm av obligasjoner	-9.954.926	-3.979.901	-15.917.419
Netto kontantstrøm av sertifikater			
Netto kontantstrøm av eiendom	322.500	322.500	366.250
Netto kontantstrøm av andre verdip.med kort løpetid	-638.429		
Netto kontantstrøm andre kredittinstitusjoner			
Netto kontantstrøm av driftsmidler mv			
Netto kontantstrøm andre finansielle eiendeler			
Fond alm nyttige formål			
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	1.821.040	1.740.238	-8.093.076
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger i.f.m. skadef.byggende fond/andre fond	0		-9.000.000
			0
			0
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0	-9.000.000
Netto kontantstrøm for perioden	16.130.347	8.236.896	4.921.114
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	16.130.336	8.236.897	4.921.114
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens beg.	15.078.074	10.156.958	10.156.959
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	31.208.410	18.393.855	15.078.074

Endring egenkapital

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL

Kroner	Naturek.fond	Garantifordning	Andre fond	Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpl./-eiend.	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital per 31.12.2012	52.997.973	2.294.518	31.864.836	(9.550.534)	231.806.982	309.413.775
1.1.-30.9.2013						
Resultat før andre resultatkomponenter	(1.561.985)	-	-	-	43.325.786	41.763.801
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklass. til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				-	-	-
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				-	-	-
Sum poster som ikke senere kan reklass. til resultatet				-	-	-
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	(1.561.985)	-	-	-	43.325.786	41.763.801
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte Til / fra andre fond						
Egenkapital 30.9.2013	52.204.204	2.294.518	31.864.836	(9.550.534)	274.364.553	351.177.577
1.1.-31.12.2013						
Resultat før andre resultatkomponenter	(4.104.117)	(60.661)	-	-	50.969.233	46.804.455
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklass. til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				(2.705.056)	-	(2.705.056)
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				597.720	-	597.720
Sum poster som ikke senere kan reklass. til resultatet				(2.107.336)	-	(2.107.336)
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	(2.107.336)	-	(2.107.336)
Totalresultat	(4.104.117)	(60.661)	-	(2.107.336)	50.969.233	44.697.119
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte Til / fra andre fond			7.000.000		(7.739.073) (16.000.000)	(7.739.073) (9.000.000)
Egenkapital 31.12.2013	48.893.855	2.233.857	38.864.836	(11.657.870)	259.037.142	337.371.821
1.1.-30.9.2014						
Resultat før andre resultatkomponenter	855.358	-	-	-	32.738.601	33.593.959
Andre resultatkomponenter						
Poster som ikke senere kan reklass. til resultatet						
Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel				-	-	-
Skatt på poster som ikke kan reklassifiseres til resultatet				-	-	-
Sum poster som ikke senere kan reklass. til resultatet				-	-	-
Sum andre resultatkomponenter	-	-	-	-	-	-
Totalresultat	855.358	-	-	-	32.738.601	33.593.959
Utbetalt/vedtatt kunde utbytte Til / fra andre fond						
Egenkapital 30.9.2014	50.514.344	2.233.857	38.864.836	(11.657.870)	291.010.614	370.965.781

Kapitaldekning

	30.09.2014	30.09.2013	31.12.2013
Kapitaldekning i % av beregningsgrunnlag	65,33 %	60,31 %	66,32 %
Finanstilsynets minstekrav	8,00 %	8,00 %	8,00 %
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital, i tusen kr	245.051	214.313	245.785

Minstekravet på 8% er oppfylt med solid margin.

Noter

1. REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapene pr. 3.kvartal 2014, som er avsluttet 30.september 2014, er utarbeidet etter de samme regnskapsprinsipper som er lagt til grunn i årsregnskapet for 2013.

Regnskapet pr. 3.kvartal 2014 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet omfatter ikke all informasjon som kreves i et fullstendig årsregnskap, og bør leses i sammenheng med regnskapet for 2013.

Endringer i regnskapsprinsipper

Gjensidige Nordmøre og Romsdal har implementert følgende nye standarder og endringer i standarder fra 2014, inkludert eventuelle forbedringer i andre standarder, med ikrafttredelsesdato 1.januar 2013.

- IFRS 13 Måling av virkelig verdi
- Presentasjon av andre inntekter og kostnader (endringer i IAS 1)
- IFRS 10 Konsernregnskap

Innholdet i og virkningene av endringene er forklart nedenfor.

IFRS 13 Måling av virkelig verdi

I henhold til overgangsreglene i IFRS 13, har selskapet benyttet den nye definisjonen av virkelig verdi, det nye rammeverket for måling av virkelig verdi, som beskrevet i avsnittet Definisjon av virkelig verdi i regnskapsprinsippene. Den nye endringen hadde ingen vesentlig innvirkning på målingene av selskapets eiendeler og gjeld, men selskapet har inkludert nye noteopplysninger i regnskapet, som er påkrevet i henhold til IFRS 13. Disse nye opplysningskravene er ikke inkludert i sammenligningstallene. Imidlertid, i den grad opplysningene er påkrevet i henhold til andre standarder med ikrafttredelsesdato før dato for IFRS 13, har selskapet gitt de relevante sammenligningstallene i henhold til disse standardene

Presentasjon av andre inntekter og kostnader (endringer i IAS 1)

Som en følge av endringene i IAS 1, har selskapet endret presentasjonen av elementer av andre inntekter og kostnader i Andre resultatkomponenter og i Oppstilling av endringer i egenkapital, for å presentere elementer som vil bli reklassifisert til resultatet i fremtiden separat fra de som aldri vil bli det. Sammenligningstallene er omarbeidet på samme grunnlag.

IFRS 10 Konsernregnskap

IFRS 10 Konsernregnskap har medført at selskapet har endre regnskapsprinsipp for å avgjøre om det har kontroll over, og følgelig vil konsolidere andre enheter, basert på ny kontrollmodell. Endringen har ikke hatt effekt på selskapets regnskap.

Nye standarder og fortolkninger ennå ikke vedtatt:

En rekke nye standarder, endringer i standarder og fortolkninger er utgitt for regnskapsår som begynner etter 1. januar 2013, og har ikke blitt anvendt ved utarbeidelsen av dette selskapsregnskapet. De som kan være relevante for selskapet er angitt nedenfor. Selskapet planlegger ikke å implementere disse standardene tidlig.

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IFRS 9 Finansielle instrumenter utgitt i november 2009 og oktober 2010 har forventet ikrafttredelse 1.januar 2017. Dette er første fase i IASB sitt trefase prosjekt med hensyn til å erstatte IAS 39 og omhandler innregning og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser. Finansielle eiendeler vil klassifiseres enten som til virkelig verdi eller til amortisert kost, basert på hvordan de styres og hvilke kontraktuelle kontrantstrømmer karakteristika de har. Fase to og tre omhandler henholdsvis nedskrivninger og sikringsbokføring. Standarden er ikke ferdigstilt og fortsatt under arbeid. Vår foreløpige vurdering er at standarden vil kunne medføre omklassifisering av finansielle instrumenter.

Øvrige endringer i standarder og fortolkningsuttalelser vil, basert på våre foreløpige vurderinger med utgangspunkt i den virksomheten foretaket har per i dag, ikke ha vesentlig effekt.

Utarbeidelsen av regnskapet i samsvar med IFRS og anvendelsen av de valgte regnskapsprinsipper innebærer at daglig leder i samarbeid med styret må foreta vurderinger, utarbeide estimater og anvende forutsetninger som påvirker balanseført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Estimaterne og de tilhørende forutsetningene er basert på historisk erfaring og andre faktorer som er vurdert å være forsvarlig basert på de underliggende forholdene. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene. Estimaterne og de tilhørende forutsetninger blir gjennomgått regelmessig. Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden estimatene endres hvis endringen kun påvirker denne perioden, eller både i den perioden estimatene endres og i fremtidige perioder hvis endringene påvirker både eksisterende og fremtidige perioder.

De vesentligste vurderingene ved anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper og de viktigste kildene til usikkerhet i estimatene er de samme ved utarbeidelsen av delårsregnskap som i årsregnskapet for 2013.

Det er ikke gjennomført full eller begrenset revisjon av delårsregnskap og delårsberetning.

1. Egenkapital

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel

Ny måling av netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse/-eiendel består av avkastning på pensjonsmidler samt gevinster/tap som oppstår ved endring av de aktuarielle forutsetninger som benyttes ved beregning av pensjonsforpliktelse.

2. Transaksjoner med samarbeidende selskaper

Gjensidige Nordmøre og Romsdal opererer som agent på vegne av Gjensidige Forsikring ASA. For disse tjenestene mottas det provisjoner. For de tjenester Gjensidige Forsikring ASA yter Gjensidige Nordmøre og Romsdal ved å drifte og reassurere brannforretning, utbetale kostnadsrefusjoner til Gjensidige Forsikring ASA.

3. Segment

Gjensidige Nordmøre og Romsdal tilbyr brannforsikringsprodukter og tilhørende naturskadeforsikring rettet mot privatkunder, landbruk og næringsliv i sitt geografiske område.

4. Finansielle eiendeler og forpliktelser

Virkelig verdi

Finansielle eiendeler og forpliktelser som innregnes til virkelig verdi har balanseført verdi lik den verdi den enkelte eiendel/forpliktelse kan omsettes for i en velordnet transaksjon mellom markedsaktører på måletidspunktet under de gjeldende markedsforhold.

Ved beregning av virkelig verdi benyttes ulike metoder og teknikker avhengig av type finansielle instrumenter og i hvilken grad de handles i aktive markeder. Instrumenter klassifiseres i sin helhet i en av tre verdsettelsesnivåer basert på det laveste nivå av verdsettelsesinformasjon som er betydningsfull for verdsettelsen av instrumentene.

Nedenfor redegjøres for de ulike verdsettelsesnivåene og hvilke finansielle eiendeler/forpliktelser som inngår på hvilke nivåer.

Kvoterte priser i aktive markeder

Kvoterte priser i aktive markeder anses som det beste estimat på en eiendel/forpliktelses virkelige verdi. En finansiell eien-del/forpliktelse anses som verdsett basert på kvoterte priser i aktive markeder dersom virkelig verdi er fastsatt basert på priser som er enkelt og regelmessig tilgjengelige og representerer faktiske og regelmessig forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle eiendeler/forpliktelser som verdsettes basert på kvoterte priser i aktive markeder klassifiseres som nivå én i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå én i verdsettelseshierarkiet:

- Børsnoterte aksjer
- Stats- og statsgaranterte obligasjoner/verdpapirer med fast avkastning
- Børsnoterte fond (ETF)

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Når kvoterte priser i aktive markeder ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi av finansielle eiendeler/forpliktelser fortrinnsvis ved hjelp av verdsettelsesmetoder som baserer seg på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsett basert på observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt med referanse til priser som ikke er kvoterte, men som er observerbare enten direkte (som priser) eller indirekte (derivert fra priser).

Følgende finansielle eiendeler/forpliktelser er klassifisert som nivå to i verdsettelseshierarkiet:

- Valutamener, eidsjeopsjoner, fremtidige rentavtaler og valutawapper hvis virkelige verdi er derivert fra verdien av underliggende instrumenter. Derivatene i disse kategoriene verdsettes ved hjelp av allment brukte verdsettelses-metoder for derivater (opsjonspringsmodeller etc.).
- Aksjefond, obligasjonsfond, hedgefond og kombinasjons-fond hvis virkelige verdi er bestemt på bakgrunn av verdien av instrumentene som fondene har investert i.
- Serifikater, obligasjoner og indeksobligasjoner som ikke er noterte, eller som er noterte, men hvor det ikke forekommer regelmessige transaksjoner. De unoterte instrumentene i disse kategoriene verdsettes basert på observerbare rentekurver og estimert kredittspred der hvor det er aktuelt.

Verdsettelse basert på ikke-observerbare markedsdata

Når hverken kvoterte priser i aktive markeder eller observerbare markedsdata er tilgjengelige, verdsettes finansielle eien-deler/forpliktelser ved hjelp verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

En finansiell eiendel/forpliktelse anses som verdsett basert på ikke-observerbare markedsdata dersom virkelig verdi er fastsatt uten å være basert på kvoterte priser i aktive markeder, og heller ikke er basert på observerbare markedsdata. Finansielle eiendeler/forpliktelser som er verdsett basert på ikke-observerbare markedsdata er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Følgende finansielle eiendeler er klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet:

- Unoterte private equity-investeringer (PE). PE-investeringene som ikke er organisert som fond verdsettes ved hjelp av kontantstrømsanalyser, prismultipler og nylige markedstransaksjoner. PE-investeringene som er organisert som fond verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier (Net Asset Value) fra fondsforvaltere i henhold til IPEV-retningslinjer (International Private Equity and venture capital Valuation) fastsatt av Equity Venture Capital Association. NAV-verdiene fastsettes av fondsforvaltere ved hjelp av de virkelige verdsettelsesmetoder i IPEV-retningslinjene som anses som best egnet til å estimere virkelig verdi, gitt de faktiske omstendigheter, for hver underliggende investering. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering. NAV-verdiene justeres deretter for objektive hendelser i de enkelte fond siden forrige rapporteringsdato. Den typiske objektive hendelse er utvikling i verdi på underliggende børsnoterte selskaper siden siste rapportering fra fondet.
- Bøndomsfond. Bøndomsfondene verdsettes på bakgrunn av rapporterte NAV-verdier fra fondsforvaltere. På grunn av sen rapportering fra fondene benyttes NAV-verdier fra siste kvartalsrapportering.
- Skattepott. Innskutte egenkapital i Gjensidige Pensjonskasse. Innskutt egenkapital er verdsett til pålydende.

Verdsettelsesprosess finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre

Investeringansvarlig i samråd med daglig leder fastsetter hvilke verdsettelsesmodeller som skal benyttes ved verdsettelse av finansielle eiendeler klassifisert som nivå tre i verdsettelseshierarkiet. Evaluering av modellene gjøres ved behov. Investeringenes virkelige verdier og resultater samt overholdelse av fastsatte rammer rapporteres ukentlig til daglig leder samt månedlig til styret.

Sensitivitet finansielle eiendeler nivå tre

Sensitivitetsanalysen for finansielle eiendeler som verdsettes basert på ikke-observerbare markedsdata viser resultateffekten av realistiske og plausible markedsutfall. Generelle markedsnedganger eller forverrede framtidsutsikter kan påvirke forventning om fremtidige kontantstrømmer eller anvendte multipler som igjen vil medføre at verdien reduseres. Et verdifall på ti prosent anses som et realistisk og plausibelt markedsutfall for både aksjer og andeler og obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning som inngår i nivå tre i verdsettelseshierarkiet.

Finansielle eiendeler og forpliktelser

	Balanseført verdi 30.09.2014	Virkelig verdi 30.09.2014
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet		
Aksjer og andeler	184.124	184.124
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	204.173	204.173
Utlån - ansvarlige lån	18.725	18.725
Lån og fordringer		
Fordringer i forb. med dlr.forretning	2.686	2.686
Pensjonsmidler	7.979	7.979
Forskuddsbetalte kostnader	169	169
Kontanter og bankinnskudd	4.919	4.919
Sum	422.775	422.775
Finansielle forpliktelser til amortisert kost		
Innskudd fra og forpliktelser overfor kunder	53.627	53.627
Rentebærende forpliktelser		
Andre forpliktelser	16.144	16.144
Forpliktelser i forb. med forsikring	17.706	17.706
Påløpte kostnader	1.528	1.528
Sum	89.005	89.005

Verdsettelseshierarki	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	SUM
	Kvoterte priser aktive markede	Verdsett.teknikk basert på obs. markedsdata	Verdsett.teknikk basert på ikke obs. markedsdata	
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
Aksjer og andeler	180.369		3.755	184.124
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	204.173			204.173
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet				
Obligasjoner klassifisert som ansvarlige lån	18.725			18.725

Aksjer nivå 3 gjelder mindre plasseringer i lokale foretak, som vurderes som langsiktige investeringer. Det er ikke videre gjort en sensitivetsanalyse av et verdifall på disse aksjene da balanseverdien er meget begrenset, målt i forhold til total balanse. Se stresstester for total sensitivetsanalyse.

5. Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntrefft noen vesentlige hendelser etter balansedagen.

6. Bundne midler

	30.09.2014	30.09.2014
Bundne bankinnskudd		
Skattetrekkskonto	1.742.203	1.729.582
Sum	1.742.203	1.729.582

Oslo
05.11.2014

Styret i Gjensidige Nordmøre og Romsdal

Øyvind Panzer Iversen
-styreleder-

Synnøve Aasprong
-nestleder-

Ivar Aae
-styremedlem-

Kristofer Reiten
-styremedlem-

Toril Hovdenak
-styremedlem-

Rigmor Johansen
-ansattrepresentant-

Tor Ivar Bjørseth
-ansattrepresentant-